

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник частини аварійно-рятувальних робіт Мобільного рятувального центру швидкого реагування Державної служби України з надзвичайних ситуацій

Сергій СЕВЕРЕНЧУК

“ ___ ” _____ 20_ року

ПЛАН-КОНСПЕКТ проведення заняття із тактичної підготовки з навчальними групами №3 та №4 Мобільного рятувального центру швидкого реагування ДСНС України 19, 20, 21, 22.02.2024 р.

Тема: «Особливості проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт на потязі з електричною або дизельною тягою. Особливості рятувальних робіт з евакуацією пасажирів, екіпажу та вантажу»

Навчальна мета: навчання і виховання особового складу, який безпосередньо залучається до ліквідації надзвичайної ситуації, спрямована на підвищення його професійних знань, формування вмінь і навичок керування силами і засобами при ліквідації надзвичайних ситуацій.

Час проведення: 1 год

Місце проведення: клас

Навчально-матеріальне забезпечення: план-конспект

Нормативно-правові акти і література: Наказ МВС України №340 від 26.04.2018 "Про затвердження Статуту дій у надзвичайних ситуаціях органів управління та підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту та Статуту дій органів управління та підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту під час гасіння пожеж”,

Порядок проведення заняття:

1. Організаційні заходи - 5 хв
перевірка присутніх; оголошення теми і мети заняття.
2. Контроль знань - 5 хв
перевірка засвоєння раніше пройденого матеріалу.
3. Викладення матеріалу теми - 30 хв
Питання, які вивчатимуться:
 - 3.1. Загальні положення.

Питання та їх стислий зміст	Методичні вказівки.
<p>Порядок проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт під час ліквідації наслідків надзвичайної ситуації на залізничному транспорті.</p> <p>Обстановка, що може скластися під час пожеж на рухомому складі залізничного транспорту, на товарних і сортувальних станціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> - значна кількість рухомого складу з пасажирами і вантажами; - швидке розповсюдження вогню усередині пасажирських вагонів та поширення пожежі на сусідні поїзди, будівлі, споруди; - складність установа виду речовин, що горять; - загроза людям, які перебувають у вагонах поїзда, що горить, і сусідніх із ним поїздів, виникнення паніки; - розтікання з пошкоджених цистерн горючих, токсичних і отруйних рідин, утворення загазованих зон на прилеглий території; - ускладнення для під'їзду пожежно-рятувальних автомобілів і прокладання рукавних ліній до місця пожежі через велику кількість залізничних колій та безперервний рух потягів; - наявність контактних мереж під високою напругою. <p>Під час слідування до місця пожежі зобов'язаний уточнити у диспетчера залізниці:</p> <ul style="list-style-type: none"> - місцезнаходження рухомого складу, що горить, наявність доріг і під'їздів до нього, вид вантажу (вибухові, отруйні, радіоактивні речовини тощо), що знаходяться у вагонах (цистернах); - чи вислано маневровий локомотив і бригаду фахівців для зняття залишкової напруги, час відправлення пожежних і ремонтно-відновлювальних поїздів залізниці до місця пожежі. <p>Під час пожежі рухомого складу на залізничному транспорті, товарних і сортувальних станціях зобов'язаний:</p> <ul style="list-style-type: none"> - установити місцезнаходження рухомого складу та вид вантажу у вагонах (цистернах), що горять; - ужити заходів для розчеплення поїзда та відведення сусідніх вагонів від вагонів, що горять, знеструмлення електромереж та зняття залишкової напруги; - організувати захист і виведення з небезпечної зони вагонів, що не горять, насамперед пасажирських вагонів з людьми, вагонів з вибуховими і токсичними речовинами, цистерн з легкозаймистими і горючими рідинами та горючими газами; - організувати взаємодію з аварійними службами залізниці та постійний зв'язок з диспетчером залізниці для координації дій і консультації з питань евакуації вагонів та переміщення поїздів; - визначити шляхи і способи прокладання рукавних ліній з урахуванням руху чи маневрування поїздів. - організувати обвалування та відведення розливів у безпечне місце у разі розтікання легкозаймистих і горючих рідин; - ужити заходів щодо захисту особового складу від отруєння токсичними речовинами та опромінення від радіоактивних речовин, що можуть знаходитися на місці пожежі; - вимагати у відповідних служб залізниці у разі пожежі в рухомому складі на перегонах відправлення до місця пожежі залізничних цистерн з водою, маневрових 	<p>Під запис</p>

локомотивів, пожежних і ремонтно-відновлювальних поїздів, платформ для доставки пожежно-рятувальних автомобілів, знеструмлення електромережі і зняття залишкової напруги з контактної мережі.

При різкій зупинці, зіткненні та перекиданні вагонів пасажирських поїздів типовими травмами пасажирів є забиті місця, переломи, струси головного мозку, здавлювання частин тіла, опіки.

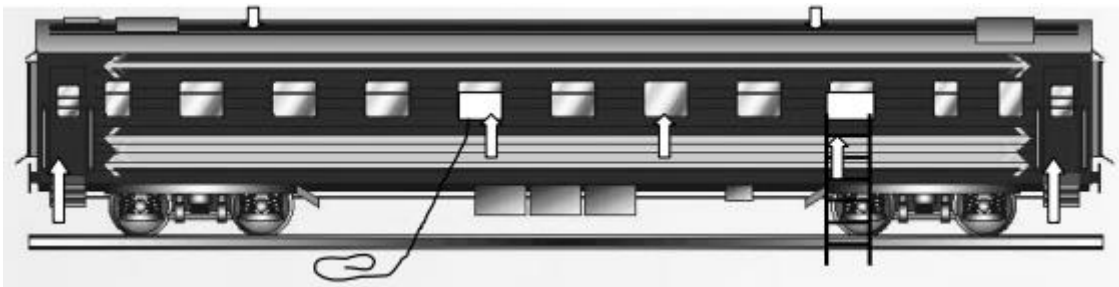
Для надання допомоги постраждалим, що перебувають у вагоні, рятувальники повинні:

- проникнути у вагон через входні двері, віконні прорізи й спеціально перероблені люки;
- організувати пошук постраждалих, їхнє звільнення та евакуацію;
- організувати надання першої медичної допомоги постраждалим;

Проникнення рятувальників у вагон здійснюється через входні двері після їх розкриття ззовні або зсередини вагона. У випадку їх заклинювання застосовуються спеціальні засоби, механізований інструмент.

Для проникнення у вагон через віконні прорізи використовуються приставні й начіпні драбини, мотузки. У вікно рятувальники можуть потрапити, підсаджуючи один одного.

Особливу небезпеку при цьому являють собою гострі уламки скла віконних рам, які необхідно вилучити для безпечного надання допомоги, подальшої евакуації.

Після проникнення у вагон рятувальники приступають до розкриття купейних дверей, пошуку, евакуації та надання допомоги постраждалим.

Для звільнення людей, що потрапили під вагон, його підіймають. Ці роботи виконуються за допомогою спеціальної механізації чи кранів, домкратів великої вантажопідйомності. Іноді доцільніше деблокувати постраждалих під вагоном зробивши проріз в конструкції.

Особливо небезпечною для людей є пожежа, що виникає в пасажирському вагоні. Використовувані при внутрішній обробці легкозаймисті й горючі матеріали, електропроводка роблять вагон дуже уразливим для вогню.

Основне завдання рятувальників при пожежі пасажирського поїзда полягає в тому, щоб провести оперативний пошук всіх постраждалих та їхню евакуацію у безпечне місце, розшукати пасажирів, що покинули палаючий вагон під часу руху.

Пасажирські поїзди також блокуються сніговими завалами, обвалами, каменепадками, лавинами, селевими потоками, водою. У цих випадках також необхідно вжити екстрених заходів для звільнення постраждалих і надання їм допомоги.

4. Закріплення вивченого матеріалу – 5 хв.

План-конспект розробив:

Начальник відділення

_____ (спеціальне звання)

_____ (підпис)

_____ (ініціали та прізвище)

_____ 20__ р.